

יש חשיבות גדולה בקבלת היוזן חזר שיטתי, ולוא מרנמי, על יעילות הפעולות השונות של ההסברה הישראלית בחוץ לארץ.

ממצאי מעקב

קרנות מקומיות בנציגויות

דו"ח שנתי 34, עמ' 250

הביקורת בנושא קרנות מקומיות בנציגויות נערכה בחודש דצמבר 1983 ופורסמה בדו"ח שנתי 34 בעמ' 250.

בתחילת שנות השישים, עקב אילוצים תקציביים ופניות של גורמים יהודיים, הוקמו קרנות מקומיות במספר נציגויות ישראל בחוץ לארץ כדי להרחיב את מימון פעולותיהן. כדי להבטיח פעולה תקינה של הקרנות ופיקוח עליהן, הוציא המשרד נוהל, שעודכן לאחרונה בפברואר 1984, בו הוגדרו סוגי הפעולות, שלמטרתם מותר להקים קרן מקומית: מימון נסיעות אישים לישראל וסיוע לפעולות הסברה. הנוהל מפרט את אופן הקמתן של קרנות אלה, ניהולן, ניצולן, רישום הכספים ודיווח עליהם.

הביקורת שפורסמה התייחסה בעיקר לנושאים האלה: אי קבלת אישורים מטעם הנהלת המשרד ומטעם אגף התקציבים באוצר לפתיחת קרנות, כפי שמחייב הנוהל של המשרד; חוסר מידע במשרד על הקמת ועדות בנציגויות לניהול הקרנות; הוצאת כספי הקרנות בלא זיקה למטרות שלהן יועדו; ואי-קיום פיקוח על ידי המשרד הראשי על השימוש בכספי הקרנות.

מבקר המדינה ציין, כי אין זה יאה לנציגויות ישראל לעסוק באיסוף תרומות להשלמת תקציב הפעולות שלהן. אם הקהילה היהודית במקום ביוזמתה היא מוצאת לנכון להשתתף במאמץ ההסברה של מדינת ישראל, והמשרד יאשר זאת אזי הטיפול בכספים שנתרמו חייב להתנהל תוך שמירה קפדנית על הנהלים שקבע המשרד. עדיף, כי ניהול אותם כספים לא יהיה בידי הנציגויות עצמן אלא בידי גורמים ציבוריים מקומיים.

הוועדה לענייני ביקורת המדינה דנה בדו"ח האמור בישיבתה מיום 6.2.85 ובעקבות ממצאי הביקורת הגיעה לסיכומים ולהצעות.

סיכומיה והצעותיה של הוועדה אושרו על ידי הכנסת ביום 26.3.85, ואלה הם:

מסקנות הוועדה

הוועדה רואה בחומרה את ממצאי דו"ח הביקורת, לפיהם:

1. נציגויות בחו"ל ייסדו קרנות מכספי תרומות של גורמים יהודיים מקומיים, בלא לבקש אישור מאגף התקציבים שבאוצר, כנדרש בהתאם לנוהל.
2. לא נמצאו אישורי הנהלת משרד החוץ לפתיחת הקרנות, כמתחייב מהנוהל, והמשרד לא קיים פיקוח על השימוש בכספי הקרנות.
3. במספר נציגויות הוצאו כספים מן הקרן, ללא זיקה למטרות שלשמן יועדה הקרן.